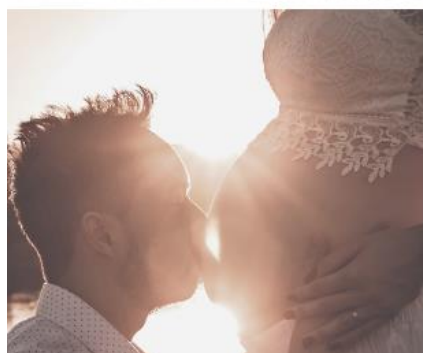

ZÁZRAK ŽIVOTA

Metodika pre spoločenstvá pri príležitosti
Dňa počatého dieťaťa

Autor: Petra Badániová, poradňa Alexis

Aktivita:	Čas:	Obsah:	Pomôcky:
Krátka úvodná modlitba	2-3 min	Vlastnými slovami podľa výberu animátora.	
Aktivita 1:	5-7 min	Animátor rozdá každému čistý papier a v strede stola nechá písacie potreby. Požiada ich, aby sa pokúsili vymyslieť a zobraziť úplne originálneho živočícha , aký na svete neexistuje a ani sa na žiadneho nepodobá. Nech skúsia byť čo najviac originálni. Svojho živočícha môžu aj pomenovať.	Papiere – 1 A4 pre každého účastníka, písacie potreby (farebné – pastelky, fixky atď.)
Vyhodnotenie aktivity:	5-7 min	Každý postupne predstaví svoj výtvor. Na záver sa môžu pokúsiť spolu vyhodnotiť, ktorý z nich bol najoriginálnejší, prípadne najvtipnejší ☺	
Úvod do témy:	5 min	Animátor premostí k téme stretka – hoci každý z účastníkov sa snažil vytvoriť čo najoriginálnejšie stvorenie, predsa len to boli skôr kombinácie už existujúcich tvorov (s veľkou istotou to tak dopadne – napr. to bude zviera s 11-timi nohami a tromi očami, ale to všetko sú len kombinácie už známych vecí). Ak náhodou nie, samozrejme ocení originalitu. Potom ale porozpráva, že ten najoriginálnejší Tvorca, ktorý vymyslel všetky živé tvory a rastliny bez akejkoľvek predlohy, je Boh . On od nikoho nič neodkukal a predsa vytvoril toľko rôznych bytostí - veď len napr. hmyzu existuje milión druhov a mnohé ešte čakajú na objavenie, celkovo sa odhaduje, že	

		<p>na Zemi existuje 8,7 milióna rôznych druhov rastlín a živočíchov. Pritom každý živý tvor je doslova zázrak - už len taká bielkovina, molekula DNA, nie to ešte celá bunka – a to sme stále ešte len na začiatku.</p> <p>Aj najjednoduchšie jednobunkovce sú pre človeka svojou komplikovanosťou až dodnes záhadou, a paradoxne čím viac vieme o podstate života, tým viac stojíme v úžase pred tým, aký je neskutočne komplikovaný. Aj neveriaci ľudia žasnú, že život ako taký je najväčším zázrakom vesmíru, my navyše vieme, že je úžasným Božím dielom.</p> <p>Animátor sa spýta účastníkov, či sa im niekedy stalo (a pri akej príležitosti), že ostali pať z toho, ako komplikovane živé tvory fungujú (alebo či sa len chytali za hlavu, že sa také zložité veci teraz musia na biológii učiť).</p>	
Hlavná téma: Zázrak ľudského života	5 min	<p>Ďalej pokračuje otázkou, čo zo všetkého živého, čo existuje, je tým najväčším a pre Stvoriteľa samého najvzácnejším dielom?</p> <p>Správnou odpoveďou je pravdaže človek.</p> <p>Pokračuje, že je to preto, lebo je jednak vrcholom toho pozemského stvorenia, ale tiež preto, že má špeciálne privilégium – človek jediný je stvorený na Boží obraz, Boh sám sa rozhodol, že sme Jeho deťmi, že naše živočíšne telá sú chrámom Jeho Ducha, že nám dokonca majú slúžiť anjeli, a že bol dokonca ochotný obetovať svojho Syna, aby sme my – také malé nič vo vesmíre – definitívne nestratili večnosť v Jeho</p>	

		prítomnosti.	
Diskusia:	15 min	<p>Animátor dá otázku do diskusie: Kedy človek získava hodnotu? Podľa čoho mu je pridelená? Rozprúdi debatu, v ktorej si účastníci zopakujú, že človek má vždy v Božích očiach rovnakú hodnotu, či je bezdomovec alebo minister, ťažký hriešnik alebo svätec. Rovnako sa však dotkne aj otázky, či sa táto hodnota mení v priebehu života – či je napr. starý a chorý človek v Božích (a rovnako by to malo byť aj v našich) očiach menej hodnotný ako mladý človek. Alebo či je napr. dieťa, ktoré ešte neprináša spoločnosti žiadny ošoh, menej hodnotné ako človek v strednom veku. Tiež sa nepochybne zhodnú (ak by nie, animátor dovysvetlí), že človek je stále rovnako hodnotou bytosťou, bez ohľadu na to, v akom je štádiu svojho vývinu. Potom sa spýta, kedy sa človek teda vlastne stáva človekom? Môže sa spýtať aj konkrétnejšie – môže si vybrať jedného konkrétneho účastníka a spýtať sa ho: „Čo myslíš, kedy si sa ty konkrétne stal človekom?“ Spolu s animátorom prídu na to, že človek ako taký vzniká počatím. Animátor zhrnie, že je to na jednej strane pohľad vedy, ale že to takto bez pochybností berieme aj ako kresťania. Na stôl položí prvý z farebných papierov s výrokom Jéroma Lejuna. Nieкто z účastníkov ho môže prečítať nahlas. Zopakujú si tiež, že nie len človek, ale každé zviera začína svoju</p>	2 farebné papiere A4, podľa možnosti rôznej farby, s napísaným textom (v prílohe) Sv. Písmo alebo dopredu vytlačené citáty z neho

	<p>existenciu vo chvíli, kedy sa spojí samčia a samičia pohlavná bunka a vznikne jedinečná DNA. Od tohto momentu sme to už my – aj keď človek v tomto štádiu ešte nevyzerá tak, ako ho vnímame bežne, už je jasné, akého bude pohlavia, akú bude mať farbu očí, dokonca má už určené predpoklady pre niektoré povahové vlastnosti. Z vedeckého pohľadu je teda bez akýchkoľvek sporov jasné, že život človeka začína počatím.</p> <p>A ako je to z pohľadu viery? Ale najlepším zdrojom našich informácií o človeku z Božieho pohľadu je pre nás Božie slovo.</p> <p>Ako teda vieme z Písma, že človek je človekom od počatia? Ako poučka sa to tam veru nikde nepíše, no vieme o tom niekde nájsť zmienky? Napadá ich, kde v Písme sa spomínajú nenarodené deti?</p> <p>Nechá účastníkov vymenovať pasáže z Písma, ktoré ich napadnú. Potom pokračuje zmienkou o tom, že v Novej zmluve je jeden z najkrajších príkladov ten, kde sa Mária stretne s Alžbetou. Prečíta (alebo niekoho poprosí):</p> <p><i>„Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý. Vtedy zvolala veľkým hlasom:</i></p> <p><i>"Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života. Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne? Lebo len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone.“ (Lk</i></p>	
--	---	--

	<p>1:41-44)</p> <p>Pokračuje v tomto zmysle: Tu vidíme, že v Písme sa dokonca hovorí o tom, že dieťa môže vnímať podnety zvonku a dokonca prežívať emócie ešte v brušku. Možno môžeme povedať, že to už bol Ján Krstiteľ tri mesiace pred narodením, takže to už nik nespochybňuje, že bol plnohodnotným dieťaťom (hoci pravdou je, že aj takí ľudia sa dnes nájdu a nie je ich málo). Spomenie preto aj ďalší výrok (resp. pripomenie, keďže ako jeden z najznámejších výrokov v Písme na túto tému ho mladí možno pred chvíľkou aj vymenovali):</p> <p><i>„Veď ty si stvoril moje útroby, utkal si ma v živote mojej matky. Chválím Ťa, že si ma utvoril tak zázračne; všetky tvoje diela sú hodny obdivu a ja to veľmi dobre viem. Moje údy neboli utajené pred tebou, keď som vznikol v skrytosti.“ (Ž 139:13-15a)</i></p> <p>Okej, tu už je celkom určite reč o dieťati niekde úplne na začiatku jeho vývinu, no stále by sa niekto mohol ohradiť, že to možno nie je myslené úplne od počatia.</p> <p>Animátor poprosí niekoho ďalšieho, aby prečítal posledný výrok: <i>„Naozaj som sa v neprávosti narodil a hriešneho ma počala moja mať.“ (Ž 51:7)</i></p> <p>Je to žalm, ktorý zložil Dávid, keď si uvedomil, že s Betsabe spáchal hriech a ďalší, keď nariadil smrť jej manžela Uriáša. Teraz sa však</p>	
--	---	--

		<p>nejdeme zaoberať tým, že si tam sype popol na hlavu a že popisuje existenciu dedičného hriechu – animátor upozorní, aby si účastníci všimli, ako Dávid hovorí o sebe - hlavne slová „ma“ + „počala“ – jasne z toho vyplýva, že už v momente počatia nehovorí o sebe ako o nejakom polotovare, z ktorého časom vznikol on sám, ale že už vtedy, v tej chvíli, sa označuje za „JA“, teda že už vtedy to bol on sám, Dávid, plnohodnotný človek!</p> <p>Tu animátor polož na stôl aj druhý farebný papier, kde je zas vyššie spomenutý citát zo žalmu 139. Zhrnie, že to teda máme dve potvrdenia toho, že človek má svoju hodnotu aj pred narodením – a to aj podľa vedy, aj podľa kresťanskej viery. Citáty nechá do konca stretnutia účastníkom na očiach.</p>	
Krátky kvíz:	15 min	<p>Animátor uvedie, že niekto sa možno čuduje, prečo by mal mať „chumáčik buniek“ rovnakú hodnotu ako dospelý človek, ale môže nás tiež prekvapiť, ako rýchlo sa dieťa vyvíja, ako rýchlo už aj v maternici vidíme jeho typické ľudské črty. A že na to, aby sa všetci spoločne trošku dostali do obrazu, bude slúžiť nasledujúca aktivita.</p> <p>Poprosí účastníkov stretnutia, aby si papiere so svojimi výtvormi z prvej aktivity otočili na čistú stranu a znova si vzali niečo na písanie. Dá im kvíz pozostávajúci z piatich výrokov o vývoji dieťaťa v brušku. Na úvod upozorní, že tehotenstvo trvá v priemere 40 týždňov a teraz skúsia k danej informácii priradiť správny</p>	Kvízové otázky, písacie potreby, obrázky nenarodeného dieťaťa

	<p>týždeň života dieťaťa. Každý pracuje sám.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dieťa sa začína hýbať.2. Počuje zvuky, dokáže rozoznať mamin hlas.3. Už na pohľad vyzerá ako človek.4. Začína mu biť srdce.5. V ústach je už jazyk. <p>Po skončení si prejdú správne odpovede (v prílohe)</p> <p>Ak účastníci tipovali vyššie týždne, než bola právna odpoveď (čo je dosť pravdepodobné a zrejme budú tým, ako skoro sa dieťaťku niektoré veci vyvíjajú, prekvapení), zdôrazní, že o vývine dieťaťa v maternici toho žiaľ vo všeobecnosti veľa nevieme a veľa pozornosti sa tomu nevenuje ani v škole. Napriek tomu by však mohli niekedy doslova zachrániť život – niektoré ženy sa rozhodujú o dobrovoľnom ukončení tehotenstva bez toho, aby vedeli, ako v skutočnosti už vyzerá ich dieťa. Preto je dôležité, aby aspoň oni niektoré tieto základné informácie mali – možno sa raz môžu zísť nejakej neplánovane tehotnej kamarátke či spolužiačke.. Do pozornosti môže dať peknú a prehľadnú webstránku, kde sa dajú nájsť zaujímavé informácie o prenatálnom vývine a ktorú pripravili mladí z UPC v Bratislave (v prílohe).</p> <p>Aby to však neboli len suché informácie, na stôl vyloží (alebo z PPT premietne) obrázky nenarodeného dieťaťa (v prílohe). Zámerne sú vybrané dva konkrétne týždne v I. trimestri,</p>	
--	---	--

	<p>preto zdôrazní dôležité informácie o nich: Už v 6. týždni od počatia na obrázku jednoznačne vidíme človečika, nie nejaký zhluk buniek, červíčka a podobne. Pritom ide o čas, kedy ešte veľká časť žien ani nevie, že sú vôbec tehotné! Z tých 40-tich týždňov je to skutočne len malý zlomok času. Zopakuje, že už v tomto čase sa dieťa hýbe, bije mu srdiečko a pumpuje jeho vlastnú krv (teda nie maminu, ale vlastnej krvnej skupiny), dajú sa rozoznať jednotlivé časti tela a podobne. Druhý obrázok (resp. séria obrázkov) je z 10. týždňa od počatia (ujasní, že oficiálne sa označuje ako 12. týždeň tehotenstva, keďže lekári tehotenstvo počítajú približne + dva týždne – od poslednej menštruácie). Je to čas, kedy je ešte na Slovensku možné ukončiť život dieťaťa bez akéhokoľvek vážneho dôvodu – proste stačí, aby o to žena požiadala a podľa našich zákonov jej to musí byť umožnené. Pritom je to už dieťa, ktoré má všetky orgány (aj keď nie všetky úplne funkčné), dokáže reagovať na emócie mamy, už má svoj jedinečný výraz tváre (takže napr. dvojčky v maternici by sa už dali od seba rozoznať), dokonca má veľa z ľudského správania, ktoré by sme ani nečakali – dokáže sa mračiť, hrať sa s pupočnou šnúrou, čká sa mu a podobne. Animátor však dôrazní, že veľká časť žien sa pre takýto čin rozhodne na nátlak otca dieťaťa alebo z finančných dôvodov, takže určite nemôžeme len tak odsúdiť ženu, o ktorej</p>	
--	--	--

		<p>sme sa dozvedeli, že bola na interrupcii.</p> <p>Moralizovať nie je téma tohto stretka – ale mali by sme si z neho odnieť to, že človek má rovnakú hodnotu v ktoromkoľvek štádiu svojho života a preto by sme ho – nie len ako kresťania – mali vedieť obrániť.</p> <p>Lebo už zase o trošku lepšie chápeme, akým veľkým zázrakom je. ☺</p> <p>Animátor mladých povzbudí, aby si v tomto období pripli bielu stužku.</p>	
Záverečná modlitba:	5 min	<p>Ako záverečná modlitba môže poslúžiť žalm 139 a ideálne, keby sa po nej účastníci pridali vlastnými slovami. Animátor vedie modlitbu v duchu chvály Boha Otca za zázrak ľudského života, za to, ako obdivuhodne nás stvoril a vďaka za život každého jedného účastníka stretka.</p>	

Príloha:

Texty na dva farebné papiere v diskusii:

1. „Každý z nás mal veľmi presný moment začiatku svojho života, keď sa v jednej bunke – oplodnenom vajíčku – zhromaždili všetky postačujúce genetické informácie. Týmto začiatkom je moment oplodnenia. O tom niet najmenej pochybnosti.“ (Dr. Jérôme Lejeune – objaviteľ genetickej príčiny Downovho syndrómu)
2. „Veď ty si stvoril moje útroby, utkal si ma v živote mojej matky. Chválím ťa, že si ma utvoril tak zázračne; všetky tvoje diela sú hodny obdivu a ja to veľmi dobre viem. Moje údy neboli utajené pred tebou, keď som vznikal v skrytosti.“ (Ž 139:13-15a)

Správne odpovede v kvíze:

1. Dieťa sa začína hýbať - 6 týždňov od počatia
2. Počuje zvuky, dokáže rozoznať mamin hlas - 17 týždňov od počatia
3. Už na pohľad vyzerá ako človek – 6 týždňov od počatia
4. Začína mu biť srdce - na prelome 3. a 4. týždňa od počatia
5. V ústach je už jazyk – 8 týždňov od počatia

Užitočný link či už pre animátora, alebo na odporúčenie účastníkom, ak ich zaujíma niečo viac o vývine dieťaťa v brušku: <http://4life.sk/ako-vyzera-moje-dieta/>

Fotografie:

Dieťa v 6. týždni tehotenstva

Dieťa v 10. týždni tehotenstva:

